

Algoritmy a Dátové Štruktúry

Jana Katreniaková

`katreniakova@dcs.fmph.uniba.sk`

Načo sú dátové štruktúry?

- Ukladanie informácií o množine/postupnosti/inom (zatiaľ číselnej)
  - vnútorná organizácia dát
- Potrebné robiť efektívne vzhľadom k operáciám
  - implementácia operácií

Abstraktná dátová štruktúra zoznam

- Postupnosť objektov - u nás čísel
- Operácie hľadanie prvku, vloženie prvku, vymazanie prvku, prvý/posledný prvok, predchodca/nasledovník prvku, ...

Možnosti implementácie

- Kompaktné množiny - polia, polia s dyn. veľkosťou
- Spájané zoznamy

Kedy použiť ktoré?

- Kompaktné množiny - dopredu známy pribl.počet prvkov (mierne lepšie sú dynamické polia), potrebný rýchly prístup cez index
- Spájané zoznamy - veľa pridávania a vymazávania prvkov

Abstraktná dátová štruktúra zoznam

- Postupnosť objektov - u nás čísel
- Operácie hľadanie prvku, vloženie prvku, vymazanie prvku, prvý/posledný prvok, predchodca/nasledovník prvku, ...

Možnosti implementácie

- Kompaktné množiny - polia, polia s dyn. veľkosťou
- Spájané zoznamy

Kedy použiť ktoré?

- Kompaktné množiny - dopredu známy pribl.počet prvkov (mierne lepšie sú dynamické polia), potrebný rýchly prístup cez index
- Spájané zoznamy - veľa pridávania a vymazávania prvkov

Abstraktná dátová štruktúra zoznam

- Postupnosť objektov - u nás čísel
- Operácie hľadanie prvku, vloženie prvku, vymazanie prvku, prvý/posledný prvok, predchodca/nasledovník prvku, ...

Možnosti implementácie

- Kompaktné množiny - polia, polia s dyn. veľkosťou
- Spájané zoznamy

Kedy použiť ktoré?

- Kompaktné množiny - dopredu známy pribl.počet prvkov (mierne lepšie sú dynamické polia), potrebný rýchly prístup cez index
- Spájané zoznamy - veľa pridávania a vymazávania prvkov

Kam ukladáme?

- Veľkosť: explicitne uložená!
- Pole: potrebné alokovať dopredu – ake veľké?
  - malé = nezmetí sa
  - veľké = nehospodárnosť
  - Riešenie – realokácia ak sa minie resp. je voľné keď je vhodne nastavené, tak amortizovane dobré
- Vector (resp. ekvivalent v inom jazyku) - robí realokáciu za nás

Operácie

- Vkladanie: na koniec - jednoduché $O(1)$, inde nutný presun $O(N)$
- Vyberanie: pozor aby nezvnikli diery $O(N)$
- Min, Max, Member: prejde celé pole $O(N)$

Kam ukladáme?

- Veľkosť: explicitne uložená!
- Pole: potrebné alokovať dopredu – ake veľké?
  - malé = nezmetí sa
  - veľké = nehospodárnosť
  - Riešenie – realokácia ak sa minie resp. je voľné keď je vhodne nastavené, tak amortizovane dobré
- Vector (resp. ekvivalent v inom jazyku) - robí realokáciu za nás

Operácie

- Vkladanie: na koniec - jednoduché $O(1)$, inde nutný presun $O(N)$
- Vyberanie: pozor aby nezvnikli diery $O(N)$
- Min, Max, Member: prejde celé pole $O(N)$

Zoznam pomocou kompaktných množín

ARRAYINSERTPOS($x, pos, \&A$)

```
1  $N \leftarrow length(A); length(A) ++;$   
2 for  $i \leftarrow N$  downto  $pos$   
3 do  $A[i+1] \leftarrow A[i];$   
4  $A[pos] \leftarrow x;$ 
```

ARRAYMEMBER($x, \&A$)

```
1  $N \leftarrow length(A);$   
2 for  $i \leftarrow 0$  to  $N-1$   
3 do if  $x = A[i]$   
4 then return  $i;$   
5 return  $-1;$ 
```

ARRAYDELETE($x, \&A$)

```
1  $pos \leftarrow Member(x, A); N \leftarrow length(A);$   
2 for  $i \leftarrow pos$  to  $N-1$   
3 do  $A[i] \leftarrow A[i+1];$   
4  $length(A) --;$ 
```


Zoznam pomocou spájaných zoznamov

Kam ukladáme?

- Veľkosť: explicitne uložená!
- Implementácia pomocou pointrov
  - `struct node int data; node *next`
- Alokácia vždy jedného prvku
  - `newnode = (node *) malloc(sizeof(node));`
- Explicitne uložený pointer na začiatok
  - `node *head;`

Operácie

- Vkladanie/Vyberanie na miesto určené pointerom: $O(1)$
- Vyberanie hodnotou: potrebujeme nájsť $O(N)$
- Min, Max, Member: prejde celý zoznam $O(N)$
- Nasedovník $O(1)$ ale predchodca $O(N)$

Zoznam pomocou spájaných zoznamov

Kam ukladáme?

- Veľkosť: explicitne uložená!
- Implementácia pomocou pointrov
  - `struct node int data; node *next`
- Alokácia vždy jedného prvku
  - `newnode = (node *) malloc(sizeof(node));`
- Explicitne uložený pointer na začiatok
  - `node *head;`

Operácie

- Vkladanie/Vyberanie na miesto určené pointerom: $O(1)$
- Vyberanie hodnotou: potrebujeme nájsť $O(N)$
- Min, Max, Member: prejde celý zoznam $O(N)$
- Nasedovník $O(1)$ ale predchodca $O(N)$

Zoznam pomocou spájaných zoznamov

LISTMEMBER(x,&A)

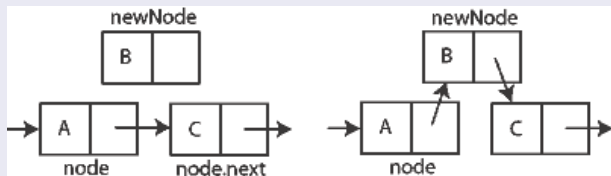
```
1  node cur = head;
2  while (cur->next != NULL)
3  do if (cur->data == x)
4      then return cur;
5      cur = cur->next;
6  return -1;
```

INSERTHEAD(x,&A)

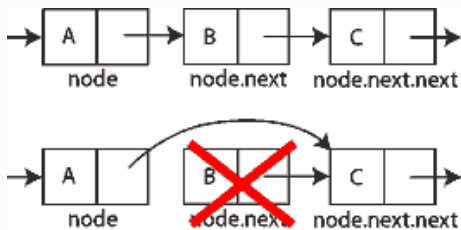
```
1  node *newnode;
2  newnode = (node*)malloc(sizeof(node));
3  newnode->data = x;
4  newnode->next = Head;
5  Head = newnode;
6  length(A) ++;
```

Zoznam pomocou spájaných zoznamov

Insert

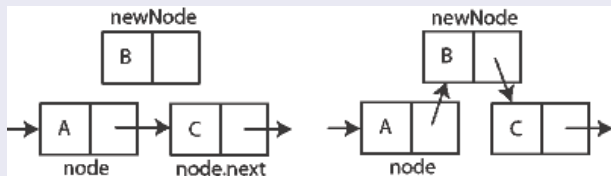

Delete

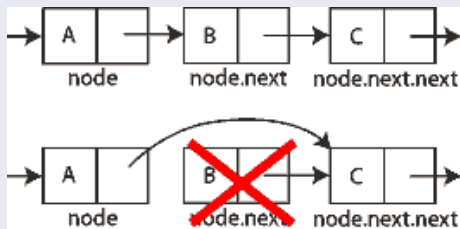

Zoznam pomocou spájaných zoznamov

Insert

Delete

Kam ukladáme?

- Veľkosť: explicitne uložená!
- Pole: opäť problém s alokáciou
- Vector resp. v niektorých jazykoch priamo Stack
- Spájané zoznamy

Operácie

- Push: vloženie prvku na vrch zásobníka
- Pop: vyberanie prvku z vrchu zásobníka
- Empty?

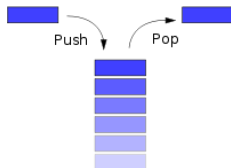
Kam ukladáme?

- Veľkosť: explicitne uložená!
- Pole: opäť problém s alokáciou
- Vector resp. v niektorých jazykoch priamo Stack
- Spájané zoznamy

Operácie

- Push: vloženie prvku na vrch zásobníka
- Pop: vyberanie prvku z vrchu zásobníka
- Empty?

Zásobník pomocou poľa

PUSH($x, \&A$)

1 $Top++$; $A[Top] \leftarrow x$;

POP($\&A$)

1 **if** ($Top = 0$)

2   **then return** *Err*;

3 $Top--$;

4 **return** $A[Top + 1]$;

Kam ukladáme?

- Veľkosť: explicitne uložená!
- Pole: opäť problém s alokáciou
- Vector resp. v niektorých jazykoch priamo Queue
- Spájané zoznamy

Operácie

- Enqueue: vloženie prvku na koniec fronty
- Dequeue: vyberanie prvku zo začiatku fronty
- Empty?

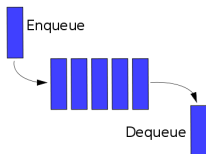
Kam ukladáme?

- Veľkosť: explicitne uložená!
- Pole: opäť problém s alokáciou
- Vector resp. v niektorých jazykoch priamo Queue
- Spájané zoznamy

Operácie

- Enqueue: vloženie prvku na koniec fronty
- Dequeue: vyberanie prvku zo začiatku fronty
- Empty?

Fronta pomocou poľa

PUSH($x, \&A$)

- 1 $A[End] \leftarrow x;$
- 2 $End \leftarrow (End + 1) \bmod N;$
- 3 **if** ($Front == End$)
- 4   **then return** *Err*;

DEQUEUE($\&A$)

- 1 **if** ($Front == End$)
- 2   **then return** *Err*;
- 3 **return** $A[Front];$
- 4 $Front \leftarrow (Front + 1) \bmod N;$

Fronta a Stack pomocou spájaných zoznamov

- Keď už viete spraviť zoznam iste zvláadnete aj jednoduchšie operácie
- V jednom prípade úplne triviálne
- V druhom sa dá, ale hodilo by sa mať smerník nie iba na nasledovníka (na cvičení alebo prednáške uvidíme riešenie)